

Vold mot særskilt utsatte yrkesgrupper - straffeloven § 286 b - noen relevante rettsavgjørelser

Borgarting lagmannsrett LA-2021-28606

Saken gjaldt straffutmåling for fire unge menn som hadde skadet en bussjåfør med slag og spark.

Lagmannsretten tok utgangspunkt i at straffen for dette isolert var 11 måneder fengsel. Det var ikke anledning til å idømme samfunnsstraff. Retten foretok konkrete straffutmålinger for to av de domfelte. Retten fant det nødvendig med fengselsstraff også for den ene domfelte som var under 18 år, da det ikke var tilstrekkelig grunn til samfunnsstraff at han ikke tidligere var domfelt. (Sammendrag ved Lovdata.)

Stikkord: Strafferett. Grov kroppsskade. Vold mot utsatt yrkesgruppe. Straffutmåling. Straffeloven § 273 jf. § 274 første ledd og § 286.

Agder lagmannsrett LB-2021-28606

En mann ble i tingretten frifunnet for overtredelse av straffeloven § 286 (vold mot en vekter innleid som billettkontrollør på buss). Lagmannsretten kom etter en konkret bevisvurdering til at volden mot vekteren ble utført etter at vekteren rettsstridig hadde holdt tiltalte fysisk tilbake, jf. yrkestransportloven § 33. Straffeloven § 286 var da ikke anvendelig, jf. HR-2020-2126-A. Tiltalte ble, som i tingretten, frifunnet. Straffen for de forhold som var endelig avgjort ved tingrettens dom ble opprettholdt.

Gulating lagmannsrett LG-2019-124962

Saken gjaldt spørsmål om en tiltalt kunne straffes for å ha søkt å påvirke yrkesutøvelsen til en vekter som utførte billettkontroll av passasjer på offentlig transportmiddel. Billettkontrollen ble utført av vektere som ikke var ansatt hos transportselskapet. Lagmannsretten la til grunn at en billettkontrollør som ikke var ansatt hos transportselskapet var omfattet av de yrkesgrupper som er særskilt vernet etter straffeloven § 286 bokstav b), og at uttalelser i forarbeidene ikke kunne tolkes slik at «innleid» personale har en begrenset rett til å holde passasjerer uten gyldig billett tilbake, sammenlignet med ansatte kontrollører. Lagmannsretten konkluderte videre med at vekterens maktbruk ikke oversteg det som er tillatt etter yrkestransportloven § 33, og at tilbakeholdelse av tiltalte og den maktbruk som ble utøvet ikke var uforholdsmessig. Lagmannsrettens dom var enstemmig.

Borgarting lagmannsrett LB-2020-179773

Saken gjaldt lovanvendelsen etter straffeloven §§ 286 og 271 ved vold mot billettkontrollør. Tiltalte hadde passert kontrollørene uten selv å ha anvendt fysisk makt, og ble holdt fast i begge armer på vei ut av t-banevogna. Da «nikket» han en av kontrollørene i ansiktet. Lagmannsretten drøftet grensen for bruk av fysisk makt etter jernbanelova § 7a, og kom til at kontrollørenes fysiske maktanvendelse var urettmessig. Forholdet ble vurdert som en fysisk pågripelse, som det ikke var hjemmel for. Tiltalte ble frifunnet for overtredelse av straffeloven § 286. Ved vurderingen la retten til grunn at «yrkesutøvelsen» i utgangspunktet må ligge innenfor rammen av tillatt yrkesutøvelse i jernbaneloven for å være vernet. Retten la likevel til grunn at bestemmelsen i en viss utstrekning også beskytter ansatte under utførelse av tjenestehandlinger som går ut over den ansattes myndighet, men kom til at det forelå et slikt avvik fra kontrollørenes ordinære yrkesutøvelse at bestemmelsen ikke kom til anvendelse. Tiltalte ble derimot dømt for kroppskrenkelse etter straffeloven § 271. Voldsbruken kunne ikke gjøres straffri som en gjengjeldeshandling etter annet ledd. I lys av den forutgående kroppskrenkelsen la retten til grunn at forholdet kunne avgjøres ved bøtestraff, og at boten passende kunne settes til 5 000 kroner for dette forholdet.